

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

“ ___ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

за магістерською програмою професійного спрямування

«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»

на тему: «Особливості обліку та контролю реалізації робіт і послуг на залізничних підприємствах» (на прикладі Виробничого підрозділу «Одеська об'єднана дирекція залізничних перевезень» Регіональної філії «Одеська залізниця» АТ «Укрзалізниця»)

Виконавець:

студентка факультету ЦЗФН
Солончук Марина Ігорівна _____

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
Муренко Тетяна Олександрівна _____

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ РЕАЛІЗАЦІЇ РОБІТ І ПОСЛУГ.....	6
1.1. Економічна сутність реалізації робіт і послуг	6
1.2. Нормативно-правова база обліку реалізації робіт і послуг	12
1.3. Дискусійні питання в обліку реалізації робіт і послуг в Україні.	16
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ РЕАЛІЗАЦІЇ РОБІТ І ПОСЛУГ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	19
2.1. Коротка економічна характеристика підприємства, що досліджується.....	19
2.2. Організація бухгалтерського обліку реалізації робіт і послуг.....	26
2.3. Податковий облік реалізації товарів робіт і послуг.....	34
2.4. Особливості відображення реалізації робіт і послуг у звітності..	40
2.5. Проблемні питання в обліку реалізації робіт і послуг та шляхи їх вирішення.....	48
РОЗДІЛ 3. КОНТРОЛЬ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РЕАЛІЗАЦІЇ РОБІТ І ПОСЛУГ.....	53
3.1. Контроль реалізації робіт і послуг на підприємстві	53
3.2. Організація аналізу реалізації робіт і послуг на підприємстві....	58
3.3. Застосування математичного моделювання для прогнозування операцій на досліджуваному підприємстві	69
3.4. Пропозиції щодо посилення контролю операцій реалізації робіт і послуг на підприємстві.....	74
ВИСНОВКИ	78
Список використаної літератури.....	81
Додатки	87

ВСТУП

Реалізації робіт та послуг, так само як і продаж виготовленої продукції являє собою найважливіший показник діяльності підприємства. Адже саме продажем продукції завершується оборот коштів, витрачених на її виготовлення. Одним із ключових етапів кругообігу капіталу є етап реалізації продукції, робіт або послуг, тому що він є завершальним і від того наскільки він буде ефективним залежить ефективність функціонування всього підприємства.

В результаті продажу продукції, або реалізації послуг підприємство отримує оборотні кошти, необхідні для відновлення нового циклу виробничого процесу. Найважливіший показник роботи підприємства – прибуток (збиток) за кожен період його діяльності, який залежить в певній мірі від кількості наданих робіт та послуг та видатків підприємства.

Між усіма суб'єктами господарської діяльності виникають господарські зв'язки. Під господарськими зв'язками в даному контексті розуміється обіг коштів, матеріальних і не матеріальних цінностей, належний обіг яких забезпечує безперервність і своєчасність надання робіт і послуг. Чітка організація розрахунків між постачальником і покупцем безпосередньо впливає на обіг коштів та своєчасну сплату зобов'язань, а також на фінансову стійкість та платоспроможність підприємства. Саме тому тема обліку реалізації робіт і послуг є актуальною в сучасних ринкових відносинах.

Метою дипломної роботи є розгляд теоретичних і практичних питань організації бухгалтерського обліку та контролю реалізації робіт і послуг на досліджуваному підприємстві, а також обґрунтування шляхів вдосконалення обліково-аналітичних процедур господарюючого суб'єкта.

Завдання:

- розглянути теоретичні та методологічні аспекти обліку та контролю реалізації робіт і послуг;

- проаналізувати організаційну структуру та економічне становище підприємства;
- вивчити особливості організації бухгалтерського обліку реалізації робіт і послуг;
- розглянути методологічний інструментарій економічного аналізу реалізації товарів, робіт і послуг на досліджуваному підприємстві;
- оцінити загальну ефективність організації бухгалтерського обліку та аналізу реалізації робіт і послуг;

Предметом дослідження випускної кваліфікаційної роботи є інформаційна система бухгалтерського обліку та контролю реалізації робіт і послуг у Виробничому підрозділі «Одеська об'єднана дирекція залізничних перевезень» Регіональної філії «Одеська залізниця» АТ «Укрзалізниця».

Залізничний транспорт України є провідною галуззю в дорожньо-транспортному комплексі країни, який забезпечує майже 82% вантажних і 36% пасажирських перевезень, здійснюваних всіма видами транспорту. Важливість залізничного транспорту в системі транспортних комунікацій України посилюється і тим, що через територію держави пролягають основні транспортні транс'європейські коридори. Українські залізниці безпосередньо межують і взаємодіють із залізницями Росії, Білорусі, Молдови, Польщі, Румунії, Словаччини, Угорщини й забезпечують роботу із сорока міжнародними залізничними переходами, а також обслуговують 18 українських морських портів Чорноморсько-Азовського басейну.

Теоретичною і методологічною основою дослідження послужили законодавчі та нормативні акти з питань організації бухгалтерського обліку та контролю реалізації продукції і товарів на підприємстві.

Інформаційною базою послужили дані облікової політики підприємства, первинних облікових документів по реалізації продукції, (товарів), реєстрів аналітичного та синтетичного обліку реалізації товарів на підприємстві, дані бухгалтерської звітності за 2017-2018 роки.

Об'єктом дослідження - первинні документи, реєстри бухгалтерського обліку, фінансова звітність організації, аналітичні таблиці.

Дослідженню проблем організації обліку процесу реалізації продукції приділяли увагу такі вітчизняні та зарубіжні вчені: Білуха М.Т., Бутинець Ф.Ф., Валуєв Б.І., Гнилицька Л.В., Голов С.Ф., Друрі К., Душанова І., Калініна В.І., Карпова Т.П., Король С.Я., Крилов Е.І., Лінник Мюллендорф Р., Пархоменко В.М., Пустовіт І.Л., Пушкар М.С., Саблук П.Т., Чумаченко В.М., Хорнгерн Ч., Шеремет А., Яругова А.

Обліку реалізації робіт та послуг потребує основних знань бухгалтерського обліку, діючих законодавчих актів та нормативних документів з бухгалтерського та податкового обліку.

Об'єктивне та повне відображення в бухгалтерському обліку здійснених операцій по реалізації та нарахування податків, пов'язаних з цим процесом, сприятиме правильному визначенню фінансових результатів, а забезпечення подання звітності та повнота сплати податкових зобов'язань до бюджету дозволить уникнути штрафних санкцій з боку контролюючих державних органів.

ВИСНОВКИ

В сучасних економічних умовах від бухгалтерського обліку, а саме від бухгалтера потрібно знання всіх змін в законодавчих документах, що регулюють здійснення операцій з ведення розрахунків з покупцями і замовниками, з реалізації продукції (робіт, послуг). Уміння швидко орієнтуватися в ситуації, що створилася і вибрати найбільш вірне рішення, для правильного управлінського обліку, яке позитивно вплине на кінцевий фінансовий результат підприємства.

Велику роль в досягненні головної мети діяльності будь-якого підприємства - отримання максимального прибутку при мінімальних витратах відіграє чітка організація обліку і аналізу реалізованої продукції на підприємстві.

Актуальність даної теми полягає в тому, що кінцевим результатом діяльності будь-якого виробничого підприємства є реалізація продукції, виконання робіт або надання послуг. В результаті, вартість готової продукції, робіт, послуг переходить зі сфери виробництва в сферу обігу. Очевидно, що інформація про реалізацію необхідна для прийняття ефективних управлінських рішень.

Метою даної роботи було вивчення порядку обліку і контролю реалізації робіт і послуг, а також проведення економічного аналізу реалізації, розгляд теоретичних і практичних питань організації бухгалтерського обліку та контролю реалізації робіт і послуг на досліджуваному підприємстві, а також обґрунтування шляхів вдосконалення обліково-аналітичних процедур господарюючого суб'єкта.

У процесі роботи було:

- проаналізовано організаційну структуру та економічне становище підприємства;

- вивчено особливості організації бухгалтерського обліку реалізації робіт і послуг;

- розглянуто методологічний інструментарій економічного аналізу реалізації товарів, робіт і послуг на досліджуваному підприємстві;

- оцінено загальну ефективність організації бухгалтерського обліку та аналізу реалізації робіт і послуг;

Ми узагальнили знання з ведення бухгалтерського обліку реалізації робіт і послуг, а також застосували ці знання для практичного використання:

- ознайомилися з основними нормативними документами, первинними документами і формами, проведення типових проводок;

- використовували наведену інформації для практичних розрахунків.

Правильна організація розрахунків з постачальниками та підрядниками, їх обліку та своєчасне проведення контрольних перевірок роблять позитивний вплив на загальне фінансово-економічний стан підприємства і здійснення безперервної та ефективної виробничої діяльності. Різке збільшення або зменшення кредиторської заборгованості підприємства призводять до зміни його фінансового стану. Тому необхідно проводити аналіз стану розрахунків за товари, роботи, послуги.

Для проведення аналізу використовуються дані бухгалтерського обліку і фінансової звітності, тому важливу роль відіграє правильна організація бухгалтерського обліку розрахункових операцій на підприємстві. Вона вимагає повного і своєчасного відображення господарських операцій з надходження товарно-матеріальних цінностей і здійснення розрахунків по ним в первинних документах і облікових регістрах.

Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться в автоматизованій формі, із застосуванням програми АСБО «ФОБОС» Автоматизовані всі ділянки облікової роботи, в тому числі і облік розрахунків з постачальниками і підрядниками.

Первинний, аналітичний і синтетичний облік розрахунків за товари, роботи, послуги ведеться якісно, з дотриманням норм чинного законодавства та

внутрішніх нормативних документів підприємства. Але з метою ще більшого його удосконалення запропоновані наступні заходи:

1. Посилити контроль за своєчасною оплатою за надані роботи та послуги;
2. Змінити терміни інвентаризації дебіторської та кредиторської заборгованості, щоб звірка розрахунків по ним проводилася щомісяця;
3. Проводити внутрішній аналіз стану розрахунків дебіторської та кредиторської заборгованості;
4. При укладенні договір більш ретельно вивчати платоспроможність контрагентів;
5. Удосконалити систему внутрішніх розрахунків між філіями.

Посилення контролю за своєчасною сплатою, це не лише своєчасна сплата від контрагентів, а й вчасна передача коштів до дирекції від філії. Оскільки усі отримані кошти по доходним договорам надходять на розрахунковий рахунок філії, та після обробки банківської виписки передаються по авізо. Проблема може бути в невчасній передачі коштів, або навпаки у задвоюванні, що може призвести до невчасної реєстрації податкової накладної та потягнути за собою штрафи і санкції, тобто це є податковими ризиками для нашого підприємства. Або ж навпаки до збільшення кредиторської заборгованості перед контрагентами, та реєстрації зайвої податкової накладної.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бізнес-статистика : Підручник / К. Д. Семенова, К. І. Тарасова. – К : ФОП Гуляєва В.М. 2018. – 210 с.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: навчальний посібник / І.М. Бойчик. – К.: Атика, 2002.– 480 с.
3. Бондар Н. М. Економіка підприємства: навчальний посібник / Бондар Н. М. – К.: А.С.К. 2004. – 400 с.
4. Василенко В.А., Ткаченко Т.Г. Стратегічне управління: Навч. пос. – К., 2013
5. Вікіпедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki/Укрзалізниця>
6. Войнаренко М.П. Податковий облік і аудит / М.П. Войнаренко, Г.В. Пухальська. – К.: ЦУЛ, 2015. – 298 с.
7. Даньків Й.Я., Остап'юк М.Я. Бухгалтерський облік: Підручник. - К.: Знання, 2007. - 469 с. - (Вища освіта ХХІ століття).
8. [Електрон. ресурс]: Режим доступу: <https://info.uz.ua/articles/auditor-kerivniku-v-dopomogu>
9. [Електрон. ресурс]: Режим доступу: https://www.uz.gov.ua/about/general_information/main_departments/the_main_management_control_and_internal_audit/
10. [Електрон. ресурс]: Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Департамент>
11. Закон України «Про залізничний транспорт» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/96-вр>
12. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

13. Закон України «Про державну контрольно-ревізійну службу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12/ed20120413>

14. Закон України «Про особливості утворення публічного акціонерного товариства залізничного транспорту загального користування» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4442-17>

15. Закон України «Про податковий кодекс» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/print>

16. Закон України «Про транспорт» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-вр>

17. Закон України «Про внесення змін до Закону України "Про залізничний транспорт"» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4443-17>

18. Звітність підприємств: навчальний посібник / [за ред. Ю.А. Вериги]. – Полтава: ТОВ «Видавництво Інтергафіка», 2005. – 656 с

19. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

20. Інструкція по бухгалтерському обліку податку на додану вартість [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284-97>

21. Калина А.В., Осокіна В.В. Економічна теорія і практика господарювання: Навч. посібник. – 2-ге видання. – К.: МАУП, 2005. – 308 с.

22. Ковач С. І. Реалізація продукції та оплата праці в с.-г. підприємствах / С. І. Ковач // Економіка АПК. – 2000. – № 3. – с. 91–106.

23. Костюченко В.М. Облік доходу від реалізації продукції, товарів та інших активів / В.М. Костюченко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2001. – № 4. – С. 28–39.

24. Котлер Ф. Маркетинг. Менеджмент. Аналіз, планування, впровадження, контроль. - Пітер, 1999. - 896 с.;

25. Кулішов В. В. Основи економічної теорії: підручник / Кулішов В. В.— Львів: Магнолія Плюс, 2005. – 516 с.

26. Лень В.С. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика: навчальний посібник / В.С. Лень, В.В. Гливенко. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 576 с.

27. Лишиленко О. Напрями вдосконалення обліку та аудиту фінансових результатів / О. Лишиленко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2005. – № 6. – С. 16–23.

28. Лишиленко О. В. Бухгалтерський облік : підруч. / О. В. Лишиленко. – 3-тє вид., перероб і допов. – К. : ЦНЛ, 2009. – 670 с.

29. Міністерство інфраструктури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://mtu.gov.ua/content/informaciya-pro-ukrainski-zaliznici.html>

30. Наказ Міністерства Фінансів України «Про інструкцію по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0202-94>

31. Огійчук М.Ф. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами : підручник / М.Ф. Огійчук, В.Я. Плаксієнко, М.І. Беленкова та ін. – 6-те вид., перероб. і допов. – К. : Алерта, 2011. – 1042 с.

32. Огійчук М. Ф. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: підруч. / М. Ф. Огійчук, В. Я. Плаксієнко, М. І. Беленкова та ін. – 6-те вид., перероб. і допов. – К. : Алерта, 2011. – 1042 с.

33. П(с)БО 10 від 08.10.99 N 237 [Електрон. ресурс]: Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>

34. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Інструкція із застосування. Нова редакція. - Х. : Курсор, 2008. - 108 с.

35. Податковий кодекс України № 1667-VIII від 06.10.2016 року із змінами та доповненнями [Електрон. ресурс]: Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

36. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доходи» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.help/law/290/>

37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>

38. Про затвердження Положень (стандартів бухгалтерського обліку [Електрон. ресурс]: Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0391-99>

39. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / І. Б. Садовська, Т. В. Божидарнік, К. Є. Нагірська. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 688 с.

40. Скоробогата Н.П., Шпак В.Ф. Бухгалтерський облік за національними стандартами. Посібник. - К: НАУ, 2005- 442 с.

41. Сомоев Р.Г. Загальна теорія податків та оподаткування: Навчальний посібник. - М: Видавництво «ПРІОР», 2000. - 176 с.

42. Стельмашук А.М., Смоленюк П.С. С11 Бухгалтерський облік. Навчальний посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2007 - 528 с.

43. Сук Л. К. Фінансовий облік: навч. посіб. / Л. К. Сук, П. Л. Сук. – К. : Знання, 2012. – 647 с.

44. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський облік на підприємствах з різними формами власності - К.: ВМОВ, 2011. - 504 с.

45. Філіппова С.В. Вибір системи оподаткування та організація податкового обліку суб'єктами малого підприємництва – юридичними особами на засадах альтернативності [моногр.] / С.В. Філіппова, М.О. Ананська. – Донецьк: Вид-во «Ноулідж» (донецьке відділення), 2013. – 120 с.

46. Шелін С. Економічна суть розрахунків з покупцями і замовниками / С. Шелін // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2012. – № 9. – С. 39–44.

47. Шелковнікова Є.В. Поглиблення інтеграційних можливостей обліку в управлінні формуванням витрат підприємств // Дис. канд. екон. наук: 08.06.04. - Кіровоград: КНТУ, 2005. - 200 с.

48. Шипунів В.Г., Основи управлінської діяльності. - М.: Вища школа, 1996. - 271 с.

49. Шурупов Г.В. Механізм управління матеріальним забезпеченням діяльності промислових підприємств // Дис. канд. екон. наук: 08.06.01. - Одеса: ОДЕУ, 2006.-186 с.

50. Шеремет А.Д., Негашев Е.В. Методика фінансового аналізу. – М.: Инфра-М, 2004, С. 98.

51. Янковий В.О. Економічна беззбитковість як критерій антикризового управління підприємством / Економіка підприємства в умовах ринкових перетворень: Монографія // За заг. ред. О.Г. Янкового. – Одеса: Атлант, 2010. – С. 230-252.